

N:o 14.

Ank. till Riksd. Kansli d. 15 Mars 1870, kl. 10 f. m.

*Andra Kammarens Tredje Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 1, i
anledning af väckt motion om nedsättning i portot för svar
å telegram.*

I en till Utskottet hänvisad motion (N:o 47) har Herr *J. G. Granlund* föreslagit, "att den ändring i nu gällande reglemente för Telegrafverket måtte göras, att afgiften för tio ords svar på telegram, hvilket vid afsändningen betalas, må bestämmas till halft porto eller 50 öre."

Motionären, som med siffror, hemtade från Telegrafverkets officiella berättelser, visat, att, sedan portot för inländskt enkelt telegram blifvit från och med den 1 April 1865 nedsatt från 1 R:dr 50 öre till 1 R:dr, telegrammernas antal betydligt ökats, har förmenat, att, genom den af honom nu föreslagna nedsättningen, skulle icke blott ett rättvist anspråk från den korresponderande allmänhetens sida uppfyllas, utan äfven ökade inkomster komma Telegrafverket tillgodo.

Uti 39 § af det reglemente, som den 2 Augusti 1856 utfärdades för Elektriska Telegrafverket i riket, förekommer ett stadgande, nära liknande motionärens förslag; det föreskrifves nemligen der: "Afsändare, som onskar depeesch besvarad, kan på förband betala det inväntade svaret, hvilket icke får bestå af flera ord än dem, för hvilka betalning blifvit erlagd. Innehåller icke detta svar öfver tio ord, oberäknade de fem orden för adressen, erlägges blott half afgift, räknad efter enkel depeesch." Men denna rättighet att för tio ords svar erlägga endast half afgift bortogs i det, sedermera utfärdade, ännu gällande reglementet. Orsaken till denna förändring, för så vidt den rörde de inländska svarstelegrammerna, har Utskottet icke kunnat utleta. Af Telegraf-styrelsens skrifvelse den 24 Februari 1859, som åtföljdes af förslag till nytt reglemente, inhemtas den icke. I denna skrifvelse uppgifves endast, att, när inom Tysk—Österrikiska telegraufföreningen blifvit infördt ett nytt reglemente, hvilket innehöll väsendtligen förändrade stadganden rörande telegrammernas ordantal, taxering och kollationering, äfvensom beträffande förutbetalda svarstelegrammer, och när detta reglemente sedermera antagits af de flesta europeiska stater, Styrelsen funnit sig föränlåtten, då det för vårt land gällande reglementes afvikande bestämmelser medförde stora olägenheter, när telegrammer skulle till någon del befordras genom Sverige, till Kongl. Maj:ts pröfning

öfverlemnade förslag till nytt reglemente. Men hvad Styrelsen sålunda anfört kan naturligtvis icke hafva afseende på annan telegrafkorrespondens än den internationela.

För att kunna bedöma motionärens förslag har Utskottet ansett nödigt att från Telegraf-styrelsen begära upplysning om det vanliga förhållandet emellan hela antalet expedierade, taxering underkastade inländska telegrammer och sådana bland dem, för hvilka, såsom svar, betalning blifvit i förväg vid de ursprungliga telegrammernas inlemnande erlagd; och har från Telegraf-styrelsens kansliexpedition i sådant hänseende meddelats, "att de så kallade svarstelegrammernas antal utgör omkring sex procent af hela antalet inländska telegrammer, hvilket år 1868, enligt Telegraf-styrelsens tryckta berättelse, utgjorde 312,303 stycken och för år 1869 kan beräknas till omkring 350,000 stycken telegrammer." Dessutom har Utskottet på enskild väg erhållit den upplysning, att ungefär 1:del af förutbetalda telegramsvaren innehöle flera ord än tjugo.

Om man antager telegrammernas årliga antal till 325,000 och svarstelegrammernas till sex procent häraf eller 19,500 samt från denna sistnämnda summa drager en fjerdedel eller de svarstelegrammer, som äro mer än tjuogoordiga, så visar sig, att de enkla svarstelegrammerna uppgå till ett antal af 14,625. För dessa erlägges nu i porto 1 R:dr per stycket, eller tillsammans 14,625 R:dr.

Den af motionären föreslagna nedsättning skulle sålunda hafva till följd en minskning i Telegrafverkets inkomster af omkring 7,300 R:dr, derest, genom densamma, tjuogoordiga svarstelegrammer komme att upphöra samt telegrafkorrespondensen icke skulle ökas; men då sådana telegramsvar, om ock till mindre antal än förut, utan tvifvel skola komma att förefinnas, äfven om denna nedsättning beslutas, och då det visat sig, att hvarje nedsättning, som hitills egt rum af såväl telegramportot, som postportot framkallat en lifligare korrespondens samt betydligt ökat Telegraf- och Postverkens inkomster, är Utskottet för sin del öfvertygad, att den ifrågavarande nedsättningen skall icke blott icke orsaka Telegrafverket någon förlust, utan tillföra det en icke obetydligt ökad inkomst. Då härtill kommer dels att någon giltig anledning, för så vidt Utskottet har sig bekant, icke förefunnits för förändringen af bestämmelsen i Telegrafverkets reglemente den 2 Augusti 1856, att tioordigt *inländskt* svarstelegram skulle betalas blott med half afgift, räknad efter enkel depesch, och dels att den ökade korrespondensen, som genom ifrågavarande nedsättning kan uppkomma, icke framkallar behof af ett större antal telegraftjenstemän än det, som för närvarande finnes, men kan förskaffa tjenstemännen på de mindre telegrafstationerna en måhända ringa, men väl behöflig tillökning i deras göromål, anser Utskottet sig böra värdsamt tillstyrka Riksdagen, att i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla,

att i reglementet för Elektriska Telegrafverket måtte bestämmas, att afsändare, som önskar inländskt telegram besvaradt med tio ord, inberäknade orden för adressen, eger erhålla sådant svar emot det att han vid det ursprungliga telegrammets inlemnande erlägger half afgift, räknad efter enkelt telegram.

Stockholm den 15 Mars 1870.

På Utskottets vägnar:

Axel Th. Gustafson.